

1985

Gerrit Oorthuys (1933) kwam in 1985 in het Veem. Hij huurde een ruimte voor zijn architectuur-documentatie. Gerrit is lid van de esthetische commissie en is van origine bouwkundig ingenieur.

‘Dan zag ik de lange rij pakhuizen waarvan de achterste het Veem heet, maar dat wist ik toen nog niet.’

Lang geleden, in heel andere tijden, woonde ik op het Prinseneiland. Ik was klein en woonde in een merkwaardig dobbelsteenvormig huis van gepotdekselde planken. Beneden was een opslagruimte met tonnen en op de tweede verdieping waren twee ateliers. Alles was van hout. Boven op het platte dak ging ik in bad met twee levende eenden. Voor ons huis stonden pakhuizen en naast ons was een zandlandje met aanlegsteigers. De deuren van de pakhuizen stonden vaak open en je zag smalle houten trappen steil naar boven gaan. Mannen liepen in en uit met zakken op hun schouder. Ze werden van schuiten gehaald of naar wagens gebracht. Kennelijk zaten er gaatjes in de zakken, want tussen de basaltblokken van de straat lagen bruine, haast zwarte bonen. Ze roken lekker en als je ze in je mond deed, smaakten ze naar koffie. Ik zocht altijd ijverig bonen en had het gevoel dat ze heel kostbaar waren. Zoals alle andere kinderen van vier jaar moest ik regelmatig uitgelaten worden. Je kon naar het Westerpark, dat was mooi met een vijver en allemaal eenden, maar ook een beetje saai. Leuker was het om de Drieharingenbrug over te gaan. Het rook daar naar teer en vis. Bij de brug van ijzer dreven in het olie-achtige water blokken hout, lampen en soms zelfs ballen. Er liepen grote ratten langs de kant en er groeiden rare planten. Had ik maar een net gehad om die ballen eruit te vissen. Op het Realeiland woonden veel mensen, de ramen stonden open en je kon zo naar binnen kijken. Als het mooi weer was zaten ze op straat met elkaar te praten. Het waren inbrekers, had iemand me verteld en ik was blij als we ze voorbij waren. Dan kwam er een lange straat tussen hoge pakhuizen door. Tegen de achterkant van de gebouwen was een rand van stenen gemaakt, die rees zo scheef uit de straat op. Daar nam ik een aanloop en rende omhoog. Elke keer kon ik meer stappen los van de straat blijven.

Dan kreeg je een bocht en een soort driesprong. Meestal liepen we in de richting van de Zandwal. Daar had je weer menen en huizen met allemaal trappetjes en een ophaalbrug van ijzer. Je moest eerst omhoog, dan weer was er een spleet en ging je weer naar beneden. Het was een lange tocht en af en toe ging ik in een soort karretje zitten. We staken een plein over. Daar stonden spoorwagens met enorme ijzeren wielen. Ze stonden daar maar. Rijden zag ik ze nooit. Een keer mocht ik naar boven klimmen, naar een soort balkonnetje boven de wielen. Een eindje verder zag je hele grote schepen van de Holland-Amerika-Lijn. We liepen dan met de rails mee langs een hoog gebouw. Aan de andere kant lagen zeeschepen, aan onze kant lagen een soort torens met lange pijpen, die het graan uit kleinere boten zogen. We volgden de rails. Ik stapte van de ene balk op de anderen. Dat waren voor mij grote sprongen en ik had geen tijd om om me heen te kijken. Ook probeerde ik wel zo lang mogelijk op een rails te blijven lopen die eindigde in het water van het IJ.

Dan zag ik de lange rij pakhuizen waarvan de achterste het Veem heet, maar dat wist ik toen nog niet. Soms lagen er grote schepen voor en een enkele keer ook weleens een paar graanzuigers. Net als de stijgers van de Holland-AmerikaLijn was dat een gebied waar we niet mochten komen. Ook dreven in het water van het IJ mooie dingen rond en ik wist eker dat ik later en zeeman zou worden en nog heel wat van de wereld zou zien.

In oktober 1938 verhuisden we helaas naar de Westermarkt en ging ik alleen nog terug naar het Bickerseiland om mijn grote vriend Bram te bezoeken. Hij had tropische vissen, die kreeg hij van de matrozen. In mijn ogen was hij een groot geleerde. Hij sprak Esperanto.